

شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

مجموعه قوانین و مقررات بورس کالای ایران

مجموعه قوانین و مقررات بورس کالای ایران

ناشر: راه افتخار

تألیف و گردآوری: اول ۱۳۹۶

چاپ و تصحیح: وزارت اقتصاد و امور بازرگانی

نسخه: ۱۰۰

سرشناسه: سلطانی نژاد، حامد، ۱۳۵۷

عنوان و نام پدیدآور: مجموعه قوانین و مقررات بورس کالای ایران ۱۳۹۶ / حامد سلطانی نژاد،

برای شرکت بورس کالای ایران، حامی عم

مشخصات نشر: تهران: انتشارات

مشخصات ظاهری: ۱۲×۲۱ سانتی‌متر، ۲۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۵۰۰۰۰۰۰۰۰

موضوع: قوانین و مقررات - ایران

موضوع: بورس کالا - قوانین و مقررات - ایران

Commodity exchanges - Law and legislation - Iran

موضوع: بورس - قوانین و مقررات - ایران

Stock exchanges - Law and legislation - Iran

شناسه افزوده: شرکت بورس کالای ایران

رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ / ۷۸ KM۹۹۶۱۸

رده بندی دیویی: ۳۳۶/۵۵۰/۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۳۷۲۵

بها: اهدایی

فصل اول: قوانین

- قانون بازار اوراق بهادار ۱۳
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل
چهل و چهارم قانون اساسی ۳۳
- قانون مبارزه با پولشویی ۴۱
- مواد مرتبط با بورس کالا در قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ۴۵
- مواد مرتبط با بورس کالا در قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ۷۲
- مواد مرتبط با بورس کالا در قانون نظام جامع دامپروری کشور ۷۶
- مواد ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور ۷۷
- مواد ۴۰، ۳۲ قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران ۸۰

فصل دوم: آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی قوانین

- آیین‌نامه اجرایی قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران ۸۷
- آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی ۹۱
- آیین‌نامه ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای
سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ۱۱۱
- آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی ۱۱۷
- دستورالعمل نگهداری و امحا اسناد در بازار سرمایه ۱۱۹
- دستورالعمل رعایت مقررات مبارزه با پولشویی در معاملات الکترونیک بازار سرمایه ۱۲۳
- دستورالعمل گزارش عملیات و معاملات مشکوک در بازار سرمایه ۱۲۷
- دستورالعمل نحوه مراقبت از اشخاص مظنون در بازار سرمایه ۱۳۳
- دستورالعمل شناسایی مشتریان در بازار سرمایه ۱۳۷
- دستورالعمل نحوه ارسال اسناد و مدارک مربوط به بازار سرمایه به شانس‌یابی
مشتریان ۱۵۱
- دستورالعمل ثبت، نگهداری و گزارش دهی اسناد، مدارک و اطلاعات توسط اشخاص
تحت نظارت ۱۵۷
- آیین‌نامه اعطای مجوز و فعالیت کارگزار (در قالب شخصیت حقوقی) ۱۷۲

فصل سوم: مصوبات و مقررات مربوط به فعالیت‌ها و معاملات در بورس کالای ایران

- اساسنامه شرکت بورس کالای ایران ۱۸۳
- دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی ۲۰۸
- دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران ۲۱۲

- ۲۲۸ دستورالعمل تسویه و پایاپای معاملات بورس کالای ایران
- ۲۴۴ دستورالعمل پذیرش کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس کالای ایران
- ۲۵۹ دستورالعمل ثبت سفارش کالا در بورس کالای ایران
- دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران
- ۲۶۶ (سهامی عام)
- ماده الحاقی دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران در
- ۲۸۴ خصوص شرایط اضطراری
- ۲۸۷ دستورالعمل اجرایی معاملات قرارداد اختیار معامله در شرکت بورس کالای ایران
- ضوابط معاملات، تسویه و پایاپای واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل
- معامله در شرکت بورس کالای ایران
- دستورالعمل نحوه تعیین قیمت خرید و فروش اوراق بهادار مبتنی بر کالا در صندوق‌های
- ۳۱۸ سرمایه‌گذاری
- ۳۲۲ دستورالعمل اجرایی معاملات سلف استاندارد در بورس کالای ایران
- ۳۴۰ دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار، تسویه گواهی سپرده کالایی
- ۳۵۹ دستورالعمل بازار فرعی بورس کالای ایران
- دستورالعمل اجرایی معاملات خط کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در بورس
- ۳۷۲ کالای ایران
- ۳۹۰ دستورالعمل اجرایی رینگ صادراتی بورس کالای ایران
- ۴۰۰ اساسنامه سازمان بورس و اوراق بهادار
- دستورالعمل نحوه دریافت مجوز تأسیس بورس‌ها، کمپن‌ها، نهادهای مالی از سازمان بورس
- ۴۰۹ و اوراق بهادار
- ۴۱۲ دستورالعمل صدور مجوز تأسیس و فعالیت کارگزاری در بورس
- ۴۲۶ ضوابط اجرایی بازار جبرانی
- شرایط فعالیت شرکت‌های کارگزاری عضو بورس کالای ایران در معاملات
- ۴۲۸ قراردادهای آتی
- دستورالعمل وظایف و اختیارات شرکت بورس کالای ایران در خصوص کارگزاری‌های
- ۴۲۹ عضو
- ۴۵۸ دستورالعمل اجرایی دریافت سفارش‌های تلفنی با استفاده از مرکز تماس کارگزاری
- ۴۷۱ دستورالعمل رتبه‌بندی کارگزاران بورس کالای ایران
- ۵۰۲ مصوبه در خصوص اعطای اعتبار از سوی کارگزاران در معاملات بورس کالای ایران
- ۵۰۳ دستورالعمل انتشار اطلاعات معاملات توسط شرکت بورس کالای ایران و بورس انرژی ایران
- ۵۰۹ دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس کالای ایران

- ۵۱۶ ضوابط اجرایی فعالیت کمیته آتی
 موارد تصویبی هیات مدیره شرکت بورس کالای ایران در خصوص دستورالعمل اجرایی
 ۵۱۷ رینگ صادراتی
 ۵۱۹ ضوابط اجرایی شناسایی و پذیرش مشتریان در شرکت بورس کالای ایران
 ضوابط اجرایی موضوع ماده ۱۸ دستورالعمل تسویه و پایاپای معاملات و بند ۶ ماده ۴
 ۵۲۷ دستورالعمل ثبت سفارش کالا در بورس کالای ایران
 ضوابط صدور مجوز تاسیس و فعالیت دفاتر پذیرش و تالار معاملات کارگزاری‌های عضو
 ۵۳۰ شرکت بورس کالای ایران
 ۵۳۸ ضوابط فعالیت کارگزاران در بورس کالای ایران
 ۵۳۹ دستورالعمل تأسیس شرکت‌های کارگزاری
 ۵۴۵ مصوبه ابزار مالی قراردادی آتی و مقررات مربوط به معاملات قرارداد آتی
 ۵۴۶ مصوبات هیات پذیرش کالا در بورس بهادار مبتنی بر کالا در خصوص قراردادهای آتی

فصل چهارم: مقررات مربوط به صفقات و حل و فصل اختلافات

- ۵۴۹ دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اشخاص موضوع ماده ۳۵ قانون بازار و اوراق بهادار
 ۵۵۷ دستورالعمل انضباطی کارگزاران
 ۵۷۰ دستورالعمل موضوع ماده ۱۸ آیین‌نامه اجراء قانون بازار و اوراق بهادار
 ۵۷۶ دستورالعمل کمیته سازش کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار

فهرست موضوعی

۵۸۱

پیشگفتار

بورس کالای ایران در پاسخ به نیازهای اساسی اقتصاد ملی با الهام
جاری جهانی شکل گرفته و در مدتی کوتاه توانسته است بازاری
سازمان یافته، قانونمند و تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار ایجاد
نماید. تردید نیست که با توجه به کارکرد ذاتی این بورس، قوانین و
مقررات پیش از این در تداوم و بهبود فعالیت‌های آن ایفا می‌نماید. این
موضوع و هم‌اکنون بیش از پیش تری پیدا می‌کند که بدانیم روابط موجود بین
فعالان این بازار به دلیل وجود مجموعه متنوعی از کالاها و ابزارهای
معاملاتی، از چنان پیچیدگی برخوردار است که ورود افراد به این بازار
جهت استفاده مطلوب از آن، بدون تسلط کافی بر قوانین و مقررات،
بسیار پرریسک خواهد بود. بر همین اساس شایسته است بورس کالای ایران،
در پاسخ به نیاز فعالان بازار جهت دسترسی به مجموعه قوانین مرتبط
و مقررات حاکم بر این بورس و ایفای بخشی از تعالیفات خود که همانا
آموزش و فرهنگ‌سازی مرتبط با فعالیت‌های بورسی است، برای تسهیل،
بهبود و گسترش دادوستد در بورس می‌باشد، اقدام به تدوین مجموعه
پیش‌رو نموده است. علاوه بر این، وجود چنین مجموعه‌ای می‌تواند
می‌تواند امکان مقایسه، نقد و ارایه پیشنهادهای منطقی و عملیاتی
بهبود قوانین و مقررات مربوطه را بیش از پیش فراهم نماید.

این مجموعه مشتمل بر چهار فصل می‌باشد که فصل اول آن به متن
قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی که به صورت مستقیم با عملکرد
بورس کالای ایران در ارتباط می‌باشند، پرداخته است. فصل دوم کتاب
در برگیرنده آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی قوانین مذکور است.
مصوبات و مقررات مربوط به معاملات در بورس کالای ایران مفاد فصل

سوم این کتاب را تشکیل می‌دهند. فصل پایانی کتاب نیز در خصوص مقررات مربوط به تخلقات و حل و فصل اختلافات فعالان این بازار در حال توسعه می‌باشد.

امید است ذینفعان، صاحب‌نظران و کارشناسان این حوزه با توجه به مجموعه تدوین شده پیش رو که برای اولین بار در طول فعالیت بورس کالای ایران منتشر می‌شود، با ارایه نقطه نظرات، انتقادات و پیشنهادات سازنده خود ما را در توسعه روز افزون این نهاد ملی یاری نمایند.

حامد سلطانی نژاد
مدیرعامل بورس کالای ایران